

Cimbora

ÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1924
február
24

Ósavar 24
1923

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1954
181111
24

1954
181111

CIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

A legjobb barát.

— Egy kis leány emlékkönyvébe. —

Ha elhagyna minden barátod,
— Mitől Isten őrizzen téged —
A jó könyv, drágám, majd meglátod,
Megvigasztalja szivecskédet.

Legjobb barát ő, hidd el nékem,
Sosem beszél rosszat felőled.
Egyetlen a földkerekségen,
Ki ad és nem kér semmit tőled.

ELEK NAGYAPÓ.

Egy leányszoba üdvözlése.

— Irla: BENKŐ ANNA. —

Kicsiny, fehér, leányszobácskád
Bearanyozza fény sugar;
Csinos, mosolygó, barátságos,
Minden a legszebb r. ngben áll.
Te im belépsz, arcod sugárik,
Szemedet körül jártatod,
Szőke fejedre napsugár száll...
— Legyen üdvöz a kis lakod! —

Lépj bele tiszta boldogsággal,
Örömtelt szívvel, vidoran.
Hisz odabenn oly büszke minden,
Hogy ily kedves lakója van!
Nézz szeretettel minden tárgyra,
Jó barátod lesz mindenik.
Rájuk bizhatsz bármily nagy titkot,
Ők soha ki nem fecsegik

Simogasd végig kis keziddel
Besüppedő lágy vánkösöd,
Íj szíved leányos álmát
Boldogan, azon álmodod
Mit képzelni sem mersz te nappal.
Átálmodod egy éjszaka,
S e gyönyörű, színes világot.
Sóhajjal hagyod majd oda!

Pihenj meg most a kis diványon,
Csaknem kitarja karjai!
Ott szőheted majd ábrándidnak
Lehellet-finom szálait
Az ábránd ringatja szívünket
Tulvilági gyönyörbe át,
S bár, tudjuk, hogy sosem valósul,
Boldogságot és üdvöt ad!

Légy üdvözölve kis szobádban!
Sohase hullas könnyet itt!
Ablakán nevéssen be a nap,
Vonja be fényvel falait.
Legyen az örömmek tanyája
Kicsiny, puha, leányszobád,
S ha benne ülsz, a jó Isten is
Szeretettel nézzen le rád!

(Bethlen.)

A négy évszak.

— Apró unokáinak meséli ELEK PÁGYARÓ, —

Valahol messze, nagy erdő aljában, volt egy kicsi házikó, abban lakott egy özvegy asszony a két leányával, Klárával és Laurával. Szép volt Klárrika, a haja olyan ragyogó szőke, mint az olvasztott arany, csakugy szikrázott, ha rásütött a napsugár. Gömbölyű arcocskája piros volt, mint a rózsza, szeme kék, mint az árvácskáé. Annál csufabb volt a másik leány s ráadásul mérges, irigy természetű. De, akár hiszitek, akár nem, az anyjuk mégis Laurát szerette, Klárikát meg alig szenvedhetie. De Laura sem szerette ám Klárikát s mind azon törte a fejét a gonosz testvér, hogy s mint tüntethetné el a háztól Klárikát, akinek szépségét, jóságát erősen irigyelte.

Mi s mi nem jutott az eszébe, egy zimankós, hideg téli napon, amikor a ház előtt halomban állott a hó s az ereszről csüngtek a vastag jég-csapok, azt mondja az anyjának:

— Anyám, én ibolyát szeretnék ma!

— Ibolyát? — csodálkozott az anyja — ilyen időben? Te talán álmodsz, kislánykám, hiszen egy szál nem sok, annyi virág sincsen az erdőben!

De Laura csak tovább is makacsul kiabálta:

— Nekem ibolya kell! Klára hozzon az erdőből ibolyát nekem!

Addig beszélt, amíg az anyja is beleegyezett, s Klárával úgy, ahogy volt, vékonyka ruhájában elindították az erdő felé.

— Haza ne gyere ibolya nélkül, mert becsapom az ajtót az orrod előtt, kiáltotta utána Laura, amikor szegény Klárrika nekiindult nagy bánan az erdőnek.

Amint ment, mendegélt a fenyőfák között, csakugy dobogott a szíve a félelemtől, hátha kiugrik a sűrűségből egy nagy, éhes farkas és széjjeltépi? De lám, egyszerre csak vidám madárdalt hallott: egy kis madár ugrált a havas

ágon, füttyörészett, csirikolt s olyan kedves volt, hogy Klárrika el is felejtette egy pillanatra bánatát. A madár röppent mind elébb, elébb, Klárrika ment lassan utána, s hát egyszerre mit lát? Nagy fényes tűz világította meg az erdőt nem messze s a madár arrafelé röpkedett. Nem sokat tépelődött, hanem odasietett a lobogó tűzhöz s majd elalott a szava a csodálkozástól, amikor tizenkét furcsa embert pillantott meg a lúz mellett. Háromnak közülök hosszú, fehér szakálla volt s hófehér volt a ruhájuk is, a másik három arany-szakállu s zöldruhájú volt. A harmadik csapat ezüstsakállu s biborruhájú volt. Abban mind egyformák voltak, hogy nyájasan és kedvesen fogadták Klárrika félnék köszönését.

Egyik közülük, akinek meg volt fagyva hátul a haja, Klárikához közeledett s megszólította:

— Hol, merre jatsz itt ebben a fagyos időben, te kisleány?

Klárrika félnék válaszolt:

— Nekem ibolyát kell szednem a testvéremnek, s addig nem szabad haza mennem, amíg nem találok. Óh, engedje meg nekem, hogy megmelegítem a kezemel a tűznél!

A fehérszakállu ember erre odafordult az egyik biborhaju emberhez:

— Ibolyát csak te adhatsz, Május testvér. nem segíthetnél ezen a kisleányon? Hiszen megfagy ebben a hidegben, s éjszaka még hidegebb lesz, mint most!

Hogyne segitenék rajta, mondta a biborruhás Május mosolyogva, aztán kivette a fehérszakállu ember kezéből a vesszejét s jól megpiszkálta vele a tüzet.

Ebben a pillanatban eltűnt a jég a fákról, zöld levelek bujtak elő, az ágakon trillázva énekeltek a madarak, a hó helyén rengeteg virág bujt elő s Klárrika egy perc alatt annyi ibolyát

talált, hogy alig fért a markába. Aztán megköszönte nagy illendően a jó öregeknek nagy jószágukat, elbúcsuzott tőlük s gyorsan indult hazafelé.

Hej, volt nagy csodálkozás, álmélkodás, amikor hazaért! Az anyja is, meg Laura is már örvendeztek, hogy sohasem kerül elő az erdőből s lám, de hamar hazajött!

Laura szagolgatta nagy mérgesen az ibolyát, de még rosszabb volt Klárikához, mint azelőtt.

Másnap reggel Laura azt parancsolta Klárikának, hogy rögtön induljon utnak s addig haza ne merjen térni, amíg szamócat nem szedett neki.

Klárka ismét neki indult a homályos erdőnek, de alig indult meg, hát a kis madár ismét ott csicsergelt, ugrált előtte, amíg csak ismét fel nem ragyogott előtte a tegnapi tűz fénye. A tizenkét emberke csendesen üldögélt most is a tűz mellett s amikor odaért, Január testvér megfogta a kezét s így szólt hozzá nyájasan:

— Miért jöttél ismét, szegény kislány ide? Nem látod, hogy most a jégkirály uralkodik az országban, s annak nagyon kemény ám a keze!

— Azért jöttem ide, jó bácsikám, mert a testvérem szamócat akar enni. Sokat szedtünk tavaly júniusban az erdőn, de hol találjak ilyen hideg időben?

Január testvér ekkor az egyik sárgaruhás emberhez fordult:

— Szamócat csak te adhatsz, Június testvér. Most terajta van a segítség sora, segíts hát a mi kis barátunkon!

— Hogyne segítenék rajta, — mondta Június testvér mosolyogva, s elővette a palcáját, amellyel jó erősen megpiszkálta a tüzet.

Hát egyszerre lombosak lettek a fák, piros bogycák lógtak a bokrokon, s a bokrok tövében csakúgy mosolyogtak a piros szamócák.

Klárka szorgalmasan nekilátott a szamóca szedésnek, s nemsokára egy egész köténnyel szedett az édes gyümölcsből. Aztán megköszönte nagy hálálkodással a jó emberkének nagy jószágát, elbúcsuzott tőlük s nagy sietve indult hazafelé.

A rossz asszony meg Laura már boldogok voltak, hogy nem tér többet vissza, mert sok időt töltött el a szamóca szedésével, s amikor meglátták, majd megpukkadtak a nagy méregtől. Laura még meg is szidta, hogy ilyen sok időt töltött s aztán immel-ámmal megette a szamócat.

Alig hajnalodott másnap, már fölébressztek nagy hangosan Klárikát, hogy rögtön menjen az erdőbe és szedjen édes almát.

— Oly hideg van, édes anyám! — szólt Klárka remegve, s könnyörgött, hogy ne küldjék el ilyen időben. De a gonosz asszony, meg Laura csak ennyit mondtak:

— Rögtön készülj és menj!

Klárka nagy bánan felöltözött, s kiment ismét egyedül a havas erdőbe.

A kis madár édesen aludott egy ágon,

amikor odaért, s helyette egy kis erdei egér bujt elő egy odvas fából s így szólt hozzá:

— Csak kövess engem, akkor megtalálad barátaidat!

Ment is szaporán Klárka, s nemsokára ismét ott volt a lobogó tűz mellett, ahol barátságosan tekintettek rá a testvérek, s megkérdezték, mi jóban jár?

— Almát akar a testvérem enni, s addig nem mehetek haza, amíg nem találom! — felelte Klárka.

— Almát? — mondotta jóságosan Január testvér, no, Szeptember testvér, most rajta a sor, adj almát a mi kis barátunknak!

Szeptember rögtön fogta a vesszőt, megpiszkálta a tüzet, hát a hó helyett sárguló levelek hullottak a földre, érett bogycák kandikáltak a bokrok levelei közül. Egy vadalmafa pedig édes gyümölcscsel megrakodva gazdagon, ott állott éppen Klárka mellett, s lecsüngő ágairól rögtön tépett kertőt. Szeptember rögtön kihuzta vesszőjét a tűzből, s mire Klárka felpillantott, a fákról jégcsapok lógtak ismét, a sárguló levelek helyén fehér hó csillogott.

Laurát majd megette a méreg, amint meglátta Klárikát s a gyönyörű két almát. Kikapta a kezéből, hamar megette s nagydühösen így szólt Klárikához:

— Add ide a fejkötőmet meg a kabátomat!

Hamar felöltözött s csak annyit mondott az anyjának, hogy ő is almát akar szedni, mert amit Klára hozott neki, az nem elég finom. Hiába könyörgött az anyja, hogy ne menjen el ilyen zimankós időben, kipenderült az ajtón, s elsietett azon az uton, amelyen Klárka haladt tegnap.

A madár őt is meglátta az ágról, de nem kezdett énekelni, mert megijedt a Laura csunya és irigy arcától. Sokáig ment, mendegélt a fagyos havon, s bosszankodott, hogy semerre sem látott almát. Egyszerre csak nagy világosságot pillantott meg, odasietett, hát ott ült a tizenkét ember a nagy tűz előtt. Mogorván köszönt nekik s anélkül, hogy megkérte volna őket, odatartotta kezét, hogy melegedjen.

— Miért jöttél? — kérdezte őt Január testvér.

— Semmi közötök hozzá! — felelte gorombán Laura.

Az öreg ember nem szólt semmit, csendesen megpiszkálta a tüzet, s egyszerre sűrűbben kezdett hullani a hó, süvített a szél.

Bezzeg, megijedt most Laura, elkezdett sirni nagy keservesen, s indult hazafelé. Ment, ment egy darabig, de aztán megbotlott egy nagy jéggöngyben, elesett s a sűrűn hulló hó rögtön eltemette.

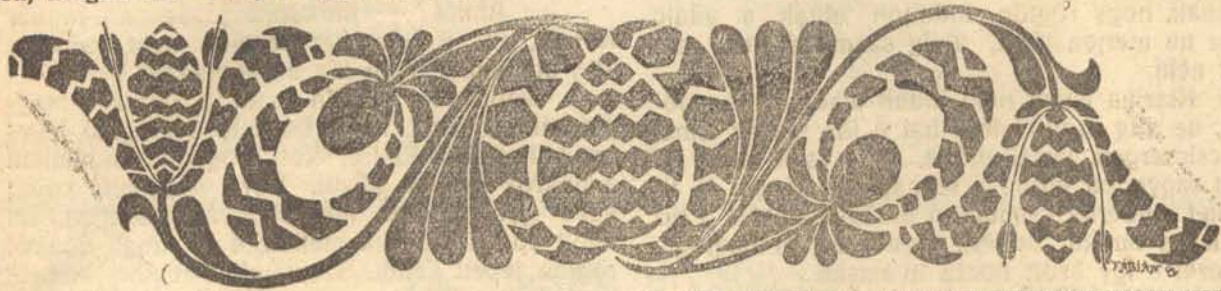
Óthon alig várta már a gonosz asszony a leánya jövetelét, de telt, múlt az idő kezdett sötétedni, s még sehol nyoma sem volt Laurának. Megindult nagy sirva az asszony, hogy keresse meg a leányát, ment s meg sem állott,

amíg a nágy fűzhöz nem ért. Hozzá is nyájasan szólt az öreg Január, de ő éppen olyan mogorván szólt nekik, mint a leánya. Nem szólt semmit sem az öreg, csak megpiszkálta nagy csendesen a tüzet, s hát úgy hullott a hó, hogy az asszony azt sem tudta, merre kapja a fejét. Indult volna ő is haza, s addig szaladgált, amíg csak el nem temette őt is a hó.

Klárrika várta, várta egy darabig az anyját, meg a testvérét, s amikor látta, hogy nem jönnek, megsiratta őket, s egyedül lakott tovább

is a picike házikóban. A négy évszak minden évben pontosan eljött egymásután, s elhozták neki az ajándékaikat, virágot, gyümölcsöt, bogycát, csak a fehérszakállu ember nem hozott ajándékot, hanem csodaszép meséket mesélt neki a lobogó tűz mellett.

Telt, mult az idő. Klárrika nagy leány lett, s egyszer csak ki toppant be hozzá? Egy deli, szép királyfi, aki hallotta híret az ő szépségének, jóságának. Ez a királyfi feleségül vette Klárrikát, s még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Egy zsák promincli.

Irta: Zsoldos László.

SZEMÉLYEK:

Klárrik
Nagykalap
Pofaszakáll
Göndörhaj
Cifrakabát
Kistopán
Varázsló asszony (kis leány játszsa).
Klárrika szobalánya.

Klárrika pajtásai, Nagykalap és Kistopán leány, a többi fiú.

Klárrika palotájában. Diszes, cifra szoba. Szép butorok, függöny, szőnyeg. Hátról két ablak, köztük diván és fölötte tükör; a diván mellett egy zsák ezzel a fölirással: »promincli«, jobbról a másik szoba, balról az előszobába nyíló ajtó.

1. Jelenet.

Klárrika, Nagykalap, Pofaszakáll, Göndörhaj, Cifrakabát, Kistopán.

Klárrika a divánon ül, diszes fehér rózsaszín vagy halványkék uszályos ruhában. Szép kislány, de a nagykisasszonyt játsza. Pompás, divatos frizurája van, a hajában selyemszallag. Fülbevaló csillog a fülében, arany nyaklánc a nyakán. Drágaköves gyűrűi vannak, lehetnek hamisak is. Aranyos, kivágott cipellő van a lábán.

Nagykalap, Pofaszakáll, Göndörhaj, Cifrakabát, Kistopán (mindegyik a megfelelő maszkba öltözött gyerek) Klárrika körül setenkedik és édeskésen pislognak rája.

Pofaszakáll (hajbókol Klárrika előtt): Milyen pici kacsója van, Klárrika.

Klárrika (nevetve mutatja a kezét): Igen, akár a mángorló!

Nagykalap (hajbókol): És milyen piskóta láb. Klárrika (ijedten huzza be a lábát a diván alá). Jaj, még be!eharap!

Göndörhaj: Amit én mondok, Klárrika, az az igaz. Magának van a világon a legszebb hangja.

Klárrika (tréfásan, rekedt hangon): Uhu!... Akár a repedt fazék.

Cifrakabát: És a haja! Milyen gyönyörű a haja!

Klárrika (még mindig a tükörbe nézve, a haját igazítja és hátrafordulva a pajtásokra nevet): Ujjé! Már szebb szénaboglyát is láttam! Kistopán (elragadással): Ah, ez a nevető szem.

Klárrika: Mint a fakutya!

Pofaszakáll: És ez a bájos orr!

Klárrika: Bele esik az eső.

Nagykalap: Hej, ez az inci-finci fülecske.

Klárrika: I-á, i-á, (mutatja a fülén).

Göndörhaj (Pofaszakállhoz): Féltre innen te kecske!

Pofaszakáll (Göndörhajhoz): Féltre bizony nem állok, szétverem a világot! (Az öklét emeli Göndörhajra.)

Göndörhaj (boxoló állásba helyezkedik):

Itt vagyok ám én is!

Legény vagyok én is!

Cifrakabát (közéjük lép): De urak!

Pofaszakáll: Nem engedem magamat!

Klárrika (közbelép): Csillapuljanak, urak!

Mi a kívánságuk?

Göndörhaj, Pofaszakáll, Cifrakabát, Nagykalap, Kistopán (egyszerre):

Pajtást nézni járunk,

S jobb pajtást a Klárrikánknál!

Sehol nem találunk.

Klárrika: Igazán? No, várjanak!

Mind: Meddig még, az Istenért?
 Klárka: Mig elfogy a promincli. Itt a zacskó,
 itt ni. (A zsákra mutat és gunyosan kacag).
 Cifrakabát: Kell is nekem a cukor!
 Kistopán: Ki kért nyalánkságot?
 Pofaszakáll: Barátságot adj nekünk!
 Nagykalap: Szives pajtásságot.
 Klárka (kétkedve rázza a fejét).
 Mind: Kétkedik?
 Klárka: Ugy bizony.
 Göndörhaj: Tegyen hát próbára.
 Klárka: Én is ép azt akarom, valamennyi-
 nyiüket várom délutánra.
 Kistopán: Délután? (Klárka bólint.)
 Cifrakabát: Igazán? (Klárka bólint.)
 Göndörhaj: Ez aztán a helyes lány!
 Klárka (hallgat és bólintgat a diványon,
 amelyikre visszaült).
 Nagykalap: Mit tegyünk?
 Pofaszakáll: No, gyerünk.
 Göndörhaj: Azután?
 Kistopán (Göndörhajhoz): Sok promincli
 lenyelünk.
 Mind: Eljövünk majd délután. (Klárka ki-
 vételével mind balra el).

2. Jelenet.

Klárka, a szobalány.

Szobalány (jobbról): Klárka kisasszony!

Klárka: Nos, mi az, szobalány?

Szobalány: Egy vén koldusasszony...

Klárka (örömmel felpattan a helyéről): A
 varázslónő talán!

Szobalány: Bebocsássam?

Klárka: Be, be! Hadd lássam (szobalány
 jobbra el).

Hogy mennyit ér,
 Amit ez asszony ígér.

3. Jelenet.

Klárka, varázslónő (koldusasszony ruhában, nagy bot-
 tal a kezében).

Varázslónő:

Inci-finci hugocskám,
 Választott-e pajtást?

Klárka:

Hogy választottam volna,
 'Sz oly nagyon féltek,
 Hogy csak a promincli mért
 Jöttek a vitézek;
 S cukros zsákom, amiért
 Pajtásukká tesznek.

Varázslónő:

Erről kéne hát a próba,
 Hogy ki kedvel igazán.

Klárka:

Ezt szeretném kipróbálni
 Rajtuk még ma délután.

Varázslónő: Jól van! Értem, szép kisasszony
 Klárka (közbe élénken): Megteszi?
 Varázslónő: Meg! Itt e bot (botját mutatja).
 Ezzel annak rendje szerint mindent átvarázsolok.
 (Hókusz-pókuszol a levegőben a bottal).

Klárka (elfogulva): Jaj, mi lesz?...

Varázslónő;

Mindjárt meglátja,
 Ki az igaz, jó barátja.

Klárka (mint előbb): Istenem!

Varázslónő: Menjen csak be a szobába
 (jobbra mutat). Mindjárt kiszólitom.

(Klárka jobbra el).

Klárka: Benn vagyok már. Mit csináljak?

Varázslónő: Menjen körbe négyszer.

4. Jelenet.

Varázslónő és szobalány.

Szobalány: Hol az urnóm?

Varázslónő (ajkához illeszti az ujját): Pszt.
 Amott.

Szobalány (odasompolyog a jobboldali aj-
 tóhoz, benéz és ijedten visszaszökik): Jézus,
 Mária, ki van ott?

Varázslónő: A kisasszony!

Szobalány:

Nem, dehogyan!
 Nem hasonlít rá sehogy!
 Az én urnóim szép baba,
 Az meg ott egy rút banya!

Klárka (belülről): Megvan! Hát most mit
 csináljak?

Varázslónő: Lépj ki, kincsem! (Klárka ki-
 lép. Nagyorru, vén, ráncos, szemölcsös orra van,
 de ő maga, ugylátszik, nem tud róla semmit).

5. Jelenet.

Varázslónő, szobalány, Klárka.

Klárka: Itt vagyok!

Szobalány (keresztet vet magára, félre):

Hej, be rútat álmodok!

Klárka (a varázslónőhöz): Olyan frissnek
 érzem magam. Mit csinált velem?

Varázslónő: Semmit. Csak majd kipróbál-
 juk, a barátság hogy' terem.

Szobalány (hebegve): Urnóm, ki-ki-kis-
 asszony... ké-ké-kérem...

Klárka (türelmetlenül): Nyögd ki már!

Szobalány (kezébe temeti az arcát): jujj!...

Varázslónő (szobalányról Klárkához):

Káprázik a szeme,
 Olyan szép vagy, he-he, he!

Varázslónő (szobalányhoz): No, beszélj már,
 te csacsi!

Szobalány (magához térve): Jaj, kisasszony...

Varázslónő (a szobalányhoz): Ne jajgasson!

Szobalány: A pajtások vannak odakinn!...

Gyomorrontásnál
 legjobb hashajtó a **KAPROL**

Jóízű, — csoko-
 ládéból van,
 Kapható minden
 gyógyszerárban

Klárka: Hívd be őket! (szobalány folyton ijedezve el balra).

Varázslónő:

Most ügvelj,
Minden szavukra figyelj.
Én elbuvok, csak vigyázz
S hogyha kell, majd itt találsz.

(Balról Nagykalap, Cifrakabát, Kistopán, Pofaszakáll, Göndörhaj tolongva jönnek. Varázslónő elbujik a másik szobában).

6. Jelenet.

Klárka, az öt pajtás.

Mind (bejövételükkor megdöbbenve néznek Klárikára).

Nagykalap (félre): Milyen rút lett! (Fenszóval): Klárka!

Klárka: Hozta Isten mindnyájukat!

Pofaszakáll (félre): Milyen bibircsók!

Cifrakabát (félre): Vén szipirtó!

Pofaszakáll (fenszóval): Drága kézcsók!

(Kézét csókol Klárikának).

Klárka: Jó napot!

Göndörhaj (félre): Jujj, be csúf! (Fenn): Drága lény! (A cukros zsák felé sandít).

Kistopán (félre): Jajj, de vén... (fenn): Mind üres bók, Klárikám, én sze em igazán! (Rajongva sandít a cukros zsákra).

Klárka: Isten hozta magukat! (Nagykalaphoz): Hogy van, édes Nagykalap?

Nagykalap:

Ha ilyen szép pajtást látok,
Meggpusztlánám a világot,
S azt csodálom csak nagyon,
Hogy ily kicsiny a kalapom.

(Ő is a cukros zsákra sandít).

Éppen ezért nagy reményem,
Mikor barátságát kérem.

(Kézét nyújtja feléje és letérdel előtte).

Göndörhaj (félretolja Nagykalapot, Klárikához): Leghűbb barátja!... (letérdel előtte).

Kistopán: Majd meglátja!

Cifrakabát: Maga a tündérkirálynő... (letérdel).

Pofaszakáll (széttárt karral áradozva): vagy talán a lánya?

Mind (áradozva): Válassz engem!

Klárka (tépelődvé néz maga elé):

Most nem tudom, mit tegyek?
Kapzsóság vagy szeretet
Vezérli-e őket?
Ejnye, adta varázslatja,
Mi vezérli őket?

7. Jelenet.

Előbbiek. Varázslónő jobbról a színre szalad.

Varázslónő (Klárikához): Majd megérted: Gyere csak! A tükörhöz cibálja. Nézz bele, te balga!

Klárka: Jézus, hisz én rút vagyok!

Mind (a pajtások a varázslónő felé intgetnek, hogy hallgasson).

Varázslónő (megráncigálja a cukros zsákot): De itt a szépség balra! (Gunyos nevetéssel kiborítja a zsák tartalmát, a promincli helyett csupa krampusz, béka, meg egyéb szörnyűség hull ki belőle).

A pajtások (összenéznek és hátrálnak).

Göndörhaj: Én megyek.

Nagykalap: Ebben egyetértetek. (Klárikához):

Ugy-e látod,
Kik a jó barátok!

Cifrakabát: Gyertek, no, siessünk!

Kistopán: Hogy hanyat ne essünk!

Varázslónő (rájuk emeli botját):

Na, sok semmirevaló,
Itt egy kis utraváló!

Mind! No-no-no, csak, vén szipirtó! (mind balra hátrál).

Klárka: Egy zsák cukor, ugy-e szép?

Varázslónő: Csunya, csunya kapzsi nép. (Kikergeti őket).

8. Jelenet.

Klárka (sirva): Milyen rút vagyok! És milyen kapzsiak ezek a gyerekek!

Varázslónő: Nem vagy rút, csak voltál.

Klárka: Ujra szép leszek?

Varázslónő: Ujra szép, bohó gyerek!

(Jobbra tuszkolja s egy perc múlva visszatér Klárka az eredeti szépségében. A varázslónő leveti magáról a maszkot s egyszerre ott áll egy kis leány).

A kis leány:

Látod, látod Klárka,
Mért vagy olyan csacsika?

Klárka (a kis leánynak az életben való igazi nevét kiálltja, például): Margit!

A kis leány:

Látod, a sok cifra pajti,
Mind csak promincli akart,
Mig itt, ez a koldus ruha
Igaz, jó pajtást takart.

(Megrázzák egymás kezét és hozzáfognak a prominclihoz). (Budapest.)

TEMPLOMBAN.

— Irta: DSIDA JEPŌ. —

Csendes a templom,
Serceg a mécses,
Hófehér oltár
Virággal ékes;
Elébe térdel
Egy kicsi leányka,
Szívét betölti
Forró imája:

Az mondják róla:
Nem soká várhat,
Itt hagy bennünket,
Szegény árvákat,
S fel megy Hozzád a
Csillagos égbe, —
Mondd, kis Jézuskám,
Ugyan mi végre?

»Szegény anyácska
Nagyon beteg lett,
Hiába ülök
Az ágya mellett
S ápolom nappal,
Ápolom éjjel...
Nem is tudom, hogy
Mi lesz szegénnyel.

Hiszen Te neked
Nincs rá szükséged,
Van jó anyácskád,
Ki szeret Téged,
Ki gondoz, ápol,
Vet puha ágat...
Hagyd itt nekünk az
Édes anyánkat!

A kis Jézuska
Szíve feldobban,
Arcán megértés
Szent tüze lobban,
Biztat, mosolyog, —
Mosolya édes,
Csendes a templom,
Serceg a mécses.

(Szatmár, 1923. október.)

Beszámoló a nyári vakációról.

A Cimborá mult évi 44. számában felszólítottam az én kedves unokáimat, hogy írják meg hozzám intézett levél alakjában: mivel töltötték a nyári vakációt, hol, merre jártak, mit láttak és tapasztaltak. A sok ezer unoka közül — nyilván a sok tanulni válogó miatt — aránylag igen kevesen vállalkoztak a beszámolásra, de ez a kevés számú beszámoló rendkívül érdekes és tanulmányos. Külön felhívom a szülők és az iskolai tanítással foglalkozók figyelmét a beszámolókra: ne sajnálják elolvasni azokat. Minden szülőnek nagy gondot okoz ma a gyermekek pályájának irányítása, s mondhatom, e beszámolókból a szülők is sokat okulhatnak.

Minthogy e beszámoló leközlése jó ideig el fog tartani, akik netán kedvet kapnak rá, még most sem késlek el a beszámolóval. *Elek nagyapó.*

Darkó Tibor Torda.

Szeretett Elek nagyapó! »Ember tervez, Isten végez.« Addig készültem a levélírára, amíg a gyermekek szeretett Elek nagyapója egy sánta arasszal megelőzött és felszólította az összes unokáit levélírára; mégpedig olyanra, amelyek megüti a mértéket, könyvet lehet nyerni vele. Habár szeretem a magyar könyveket olvasni, mégsem a nyeres reményében írok, mert arra ezidő szerint tehetségem nincs, de az Elek nagyapó iránt való ragaszkodásom folytán nem mulaszthatom el, hogy a nyári eseményekről részletesen be ne számoljak.

Az elmúlt iskolai év végén édesapám számitásai igen szépek és rámnézve igen kedvezők voltak, de mint alábbi soraimból ki fog tűnni, homokra épített ház volt az egész és az első szél elfújta. Ez volt számomra az első csalódás, de mint veszem észre, nem az utolsó. Szándékom az volt, hogy tanulmányaim elvégzése után ipari pályára lépek. Miután édesapám megígérte, hogy a kolozsvári unitárius gimnáziumban fogom járni a IV.-ik osztályt, én, hogy rajta segísek és a leendő pályámhoz szükséges dolgokból is valamit elsajátítsak, beállottam a Tordai földgázhoz, ideiglenes lakatostanulónak. Hat hétig voltam ott alkalmazásban, sok minden jót tanultam, amit édesapám szigorának köszönhetek, mert ő ott mint hiválnok van alkalmazásban. Semmit el nem nézett, sőt még az udvart is kisépértette velem, de hasznát is vettem, mert még az igazgató ur is többször barátságosan beszélt velem. Igaz,

hogy az igazgató ur csomagjait is hazavittem a lakására, még pedig duzzogás nélkül, míg a rendes állománybeli tanulók megjegyzés nélkül ezt sohasem tették.

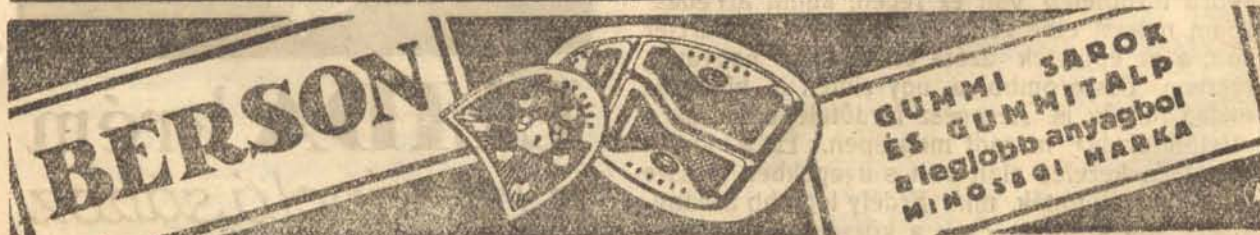
Augusztus 15-ig édesapám két levelére a kolozsvári unitárius gimnáziumból válasz nem érkezett és azért beiratott az itteni állami gimnáziumba. A mult évi iskolatársaim kezdetben gnyolódttak, de most mégis ők is odajárnak. Hogy mint megy itt a tanulás, arra később reá térek.

Édesapám szeptember első felében tiznap szabadságra szülőfalujába, Nagyajtára készült. Nekem azt mondta: »fiam, a nyáron rabszolga voltál és ha van kedved, velem jöhetsz.« Eme kijelentésnek igen megörültem, mert elemista korom óta nem utaztam. Első hasznom volt az utazásban, hogy édesapámat közelebből megismertem. Az utazásom előtt nem tudtam elképzelni, hogy édesapám miért olyan zord mindnyájunkkal szemben, azt gondoltam, nem is szeret minket. A vonaton az ellenkezőjéről győződtem meg. Mert a személyvonaton nem volt elég hely, kizárólag érettem leszállott onnan és gyorsvonalat váltott. Ott is sok volt az utas s hogy bántódásom ne legyen, hóna alá vett, magához szorított, védett a meghűlés és összepréselés ellen és egész éjjel nem aludt. Nagyajtára szerencsésen megérkeztünk. Ott nagybátyámék szeretettel fogadtak s minden jó falusi étellel elláttak, sőt malacot is kaptam ajándékba, aminek nővéreim igen megörültek. A szabadságidő oly gyorsan eltelt, hogy észre sem vettem. Kora reggel kihajtottam a nagybátyám marháit a legelőre, napközben egy másik nagybátyámnál a kereskedésben segitettem, este megint hazahajtottam a marhákat és ezért kaptam a jó meleg tejet este-reggel. Igazán jó! esett, de hamar vége szakadt.

Hazaérkeztünk és azonnal kezdetét vette az iskola. November elsején kellett latinból és franciából különbözeti vizsgát tenni, amely, hála Istennek, jól sikerült, s most már valóságos negyedik gimnázista vagyok. Édesapám megint olyan zord, mint eddig, de most már nem tűnik fel. A nyáron megtanultam: ezt csak az életnehézsége és az irántunk való szeretete okozza.

Pandur Mihók Marosvásárhely.

Édes Elek nagyapó! Én a Cimborá 44. számában olvastam, hogy nagyapó pályázatot hirdetett arra: ki tudja lejobban leírni, hogy

mivel foglalkozott a nyári vakációban. Én most nagyapónak őszintén leírom, ahogy egy első gimnázistától telik. A nyarat itthon töltöttem Marosvásárhelyen. Ahogy a negyedik elemiről a vizsgát színjelesen letettem, otthon nagyon megajándékoztak. A szomszéd gyermekekkel egész nap játszottam. De ez az idő nem tartott sokáig. A szomszéd gyermekeket az apjuk befogta dolgozra. Én is foglalkozás után néztem egy könyvkötőnél. A mesterem még rajtam kívül felvett a műhelybe egy másik fiút. Eleinte nem volt semmi fizetésem. Így is jól volt, legalább elsajátítottam a könyvkötés mesterségét. A harmadik héten, mivel szorgalmas, ügyes fiú voltam, kaptam egy hétre tíz leit, később tizenkét leit. Milyen boldog voltam az első szombaton, amikor a mester behívott a fülkéjébe és ott tíz leit nyomott a kezembe! Anyám otthon sirva fakadt és azt mondta: »Tudom, már nem halunk éhen, mikor már a kisfiam is megtudja keresni a kenyerét!« Két hónapig voltam a könyvkötőnél és kerestem kilencven leit.

Augusztus közepén hozták a hírt, hogy le kell tenni a IV. elemiről az abszolváló vizsgát. A műhelyből nem léptem ki, mert megigérttem volt, hogy augusztus hó végéig ott maradok. Tehát könyvet is kötöttem és tanultam is. Amint már nagyapónak írtam, az abszolváló vizsgát színjelesen letettem. Ezért jutalmul egy futball lapdát, egy festőpalétát két esettel, egy teniszlapdát és 50 leit kaptam. Mivel nálunk az iskola csak szeptember 22-én kezdődött, még három hetem volt. Ez alatt az idő alatt apám elvitt egy tanulmányi kirándulásra. Voltunk Aradon és Temesváron. Aradon láttam a tizenhárom aradi vértanu szobrának a helyét. Szerencsésen hazakeresztünk és apám beiratott az első gimnáziumba. A tankönyveimet mind én kötöttem, sőt még másoknak is kötök pénzért. Eléggé kipihentem magam hazajövetelem után és felfrissült erővel megint neki láthatok a tanulásnak.

Dávid Antal Kézdivásárhely,

Édes nagyapó! Én is, mint a Cimborá hűséges olvasója, a nyári vakáción történekről beszámolok. Először is Kászón fürdőn jártam szüleimmel. Ez a Keleti-Kárpátokban fekszik, Kézdivásárhelytől 32 kilométernyire. Gyönyörű rétek és hegyek között visz az út. Keresztülmentünk Kézdiszenilélek, Szárazpatak és Kászónjakabfalva községen, a fürdő faluján és gyönyörű fenyvesek között megérkeztünk a fürdőre. Gyönyörű fürdőtelep volt ez régen, amint azt édesapám nekem elbeszélte. 1916-ban itt is harctér volt, s az épületek azóta el vannak hagyva, részben összerombolva, ugyancsak a hideg és meleg fürdők is. Az egész fürdőtelepből csak a «Petőfi forrás» maradt meg épen. Ez a forrás régebben kezelés alatt volt s üvegekben messze földre elszállították, mint Erdély legjobb ásványvizét. Ma azonban csak a községbeliek s egy-

egy csiki és maroszéki székely bácsi visz el belőle kőberes szekerevel. Két hetet töltöttünk itt az áldott fenyves levegőért és jó borvizért. Egy kis szobát valamennyire lakhatóvá tettünk, ahol éppen aludni lehetett, mert egész nap az erdőben bolyongtunk. A katonák építettek egy gyönyörű serpentin-utat fel a Nemere aljáig, ahova mi is feljártunk. Csodálatos látvány volt ez, Nagyapó! Amikor másfél óráig gyalogoltunk s a serpentin ut végére értünk, azt hittem, hogy ennél magasabb hegy már nincs, mert előtünk már csak egy mező széle látszott, s ha visszaneztünk, a Nyerges-hegy aljában elterülő csikifalvakat láttuk. Ilyen magasan voltunk. S hát amikor vagy öt percet még mentünk a mezőn befelé, akkor emelkedett még borzasztó magasságban a Nemere hegység. Itt emberek kaszáltak s ezt a helyet Kerek-saroknak hívják, ahonnan a Nemere még egy napi járásra van. Itt a legforróbb nyári napon is szellő fujdogál. Ilyen gyönyörű szép tájat én még sohasem láttam! Itt aztán megpihentünk és azután sárkányt eresztettünk. Hazajövet köményt gyűjtöttünk és gombát szedtünk vacsorára.

Minden nap kirándultunk valamerre, amíg itt voltunk. Párszor fürdöttünk. A fürdőt, ami most van, a katonák rendezték be. A víz melegítése a következő: van egy kis kazánház, ott a vizet tölcseren betöltik a kazánba, ahonnan csöveken gőzalakjában megy a kádba, amelybe hideg borvizet töltenek s a gőz melegíti azt fel. Kétféle itt időzés után hazajöttünk s engem néhány nap múlva beiratott az első gimnáziumba. Ez volt az én nyaralásom.

(Folytatjuk.)

ELIDA krém
a bőr ápolásához.

Történet egy porcellán babáról.

— Irta: BANDI BÁCSI. —

Feje hasadt, haja kopott,
Szemén is a festék,
Repedések futják össze
Kis porcellán testét.

Letört karja üregébe
Pók verte fel sátrát,
A molybegár leette már
Róla a ruhácskát.

Évek óta hevert így a
Kamra szögletébe,
Csufolódva mérte végig
Egy-egy kis egérke:

»Szép kisasszony, meddig tart még
Ez a gyászos élet?
Hely, mikor ránk még selyemből
Szinbársonyból nézett!«

Azzal az is elsomfordált,
Tovallant nyomban,
S a babácskát elfeledték
Lassan a lím-lomban.

Tegnap aztán a kis Ili
A kamrába' járva:
Reáakadt az elhagyott
Nagybeteg babára.

»Jaj, — sikoltott, — anya lelkem,
Nézd csak, mit találtam,
Nekem adod? Megfürdetem
Gyöngyös aranykádban.

Megfésülöm, ezüst ruhát
Adok rája szépen,
Nem is veszünk több babácskát
Már ebben az évben.

Az árával, anyus, inkább,
Tudod, mit csinálnék?
A szomszédné pusztá telkén
Nagy az inség, árnyék ...

Meleg ruha, kendő kéne
Kis lányá fejére,
Hadd ne fázzék meg az árva
A tél hidegében.«

(Budapest.)

Öcsike megfürdik.

Nagyapóka levele Öcsike apjához.

Édes fiam! Harminc órai keserves utazás után, teljes épségben érkezett meg a kisbaconi kertbe a menyemasszony, az idősorrendben negyedik és hatodik unokámmal: Andriskával és Öcsikével. Mondanom se kell, hogy nem volt erő és hatalom, mely ágyba bujtassa őket, amíg vesszőparipát nem vágtam nekik s végig nem nyargaltak a kerten. Ha jól emlékszem, így csináltátok ti is gyermekkorotokban, de amint már rég megállapítottam, egy sem volt köztetek olyan eleven, nyugtalan vérű gyerek, mint Öcsike. S ami különös büszkeséggel dagasztja nagyapai szívemet, bár úgy garatyló nárné nélkül, hogy az csupa csoda, talpig magyar gyerek ő. Hogy a sok közül csak egy ő magyar vonást említsek: Öcsike irtózik a víztől. Bőgni nem bőg, de szörnyen rugdalózik, amikor a «freláj» belenyomja a fürdőkádba.

Nahát, fiam, én ezen nem is csodálkozom. Magam is rugdalóznám, ha azt tennék velem, amit szegény Öcsikével. Hiszen, ha a fürdés csak abból állana, hogy az emberfia beleül a kádba s ottan lubickol kedve szerint! De a fürdést keserű víznél keserűbbre keseríti a — mosdatás. Hihetetlen lelketlenséggel sanyargatják meg szegény gyerekeknek orrát, fülét, fejét, nyakát, mellét, hátát, a lábát, a lábának minden ujjacskáját, — Csuda-e, hogy Öcsikét, valahány-

szor fürdésre kerül a sor, a «könnyű» nevű almafa tetejéről szedik le. Amikor azt a fát én ültettem, már az unokáimra gondolom, holott te, meg a testvéreid aprógyermekesek voltatok akkor. Ugy neveltem a fát, hogy a mellékágak a földtől harminc centiméternyire induljanak növéssnek. Miért? Azért, hogy majdan a három-esztendő unoka is fel tudjon rá mászni. S ime, ez a fa állandóan tele van gyerekekkel. Ők, maguk nevezték el «könnyű» fának, mivelhogy könnyen lehet fölmászni rája.

Gondolom, e hosszadalmas bevezetés után, ideje rátérnem a mai nap legnevezetesebb eseményére: hogyan fürdött meg ma Öcsike?

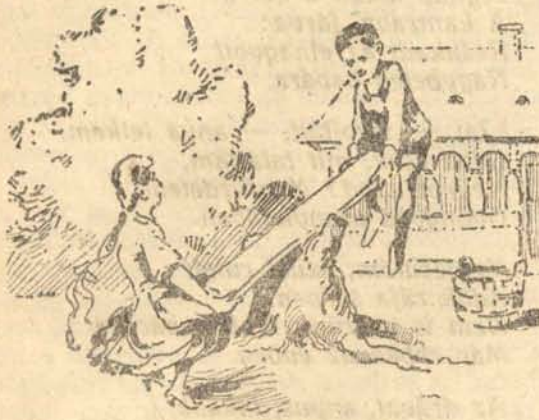
— Talán emlékezel rá, hogy tavaly nyáron egy vén fa kiszáradt, azt én kivágattam, de az unokákra gondoltam: úgy vágattam ki, hogy játszhasanak rajta. Meghagytam a tövén két csonkot, a közé lefektettem egy deszkát: na, gyerekek lipinkázzatok! Hát ma délután eljön hozzánk a kis Lujzika, Öcsike kedves játszópajtása, s egy-kettőre felülnek a deszka két végére.

— Ó, de jó, ó, de jó! ujjongtak a gyerekek. Fel, le! Fel, le!

Sokáig gyönyörködtem a lipinkázásban, de egyszer csak, mit gondolt, mit nem Öcsike, látom, hogy amint földet ér a lába, hirtelen le-

száll s úgy tesz, mintha el akarná eresztetni a deszka végét.

— Őcsi, Őcsi! Mit csinálsz!? — sikoltott Lujzika.

De Őcsike csak meg akarta ijeszteni Lujzikát és egy pillanat múlva ismét ráült a lipinka végére, tovább folyt a játék: fel, le! Fel, le!

— Igen? — gondolta magában Lujzika — megakartál ijeszteni? No, megállj! S hát, Uram, Teremtőm, egyszer csak mit látok? Látom, hogy a huncut Lujzika hirtelen elengedi a lipinkát, szépen leszáll róla, Őcsikének meg ég felé áll a lábacska.

Egy pillanat műve volt az egész, mire odarohantam, Őcsike már benne ült a dézsában, melyet tele vízzel éppen a «frelájn» tett ki az udvarra, hogy melegegjen, langyosodjon a víz, s hadd lubickoljanak benne majd a gyerekek.

Ez a váratlan fürdő szemmeláthatóan kellemetlenül, hogy ne mondjam: kínosan lepte

meg Őcsikét. A lábacska égne állott most is, mintha azzal kérte volna az angyalkákat, hogy lüstént repüljenek le az égből s őt huzzák ki a dézsából. De az angyalok nem szálltak le az égből s mire én odaértem, Őcsike egyet rugaszkodott, a dézsa felfordult s Őcsike csuron vi-

zesen, de hősiiesen kimászott a dézsából. Kutyabaja sem történt Őcsikének s mert végre is ő »férfi«, elfojtotta a sirást. Mindössze egy-két könnyecsepp csordult ki a szeméből, de makacsul állította, hogy az sem könyv volt, hanem víz.

Este, amikor a rendes fürdésre került a sor, Őcsike végtelen boldog volt. Valamennyi gyereket belenyomták a kádba, csak őt nem. Hevesen tiltakozott, hogy aszongya: én máj fűdjöttem!

igazat kellett adnunk Őcsikének, aki lelkéből kacagott a többi gyereken, amint azokat prüszkoltették, gyomrozták, orrukat piszkálták, fülüket cibálták.

Végezetül: Őcsike e pillanatban a «könnyű» fa tetején van, onnét lesi, mikor jön már Apus Pestről. Hát csak jere fiam, jere.

(Kisbacon.)

Elek nagyapó.

Mesélő este.

— Irta: RÁCZ IMRE. —

Néha, néha, mesélő estenden,
Ha anyánk szól imádságos csendben,
Kicsi hugom, gondoltok-e én rám
S néztek-e tul a lámpa árnyékán?

A mesékbe szövitek-e arcom?
Vagy hagyjátok, hogy homály takarjon?
Kicsi hugom, anyám szép szavában
Rám ismersz-e a tündérvilágban?:

Hősnek, szépnek, mesék királyának,
Fehér lelked nem is láthat másnak!
Én jó anyám nem is beszél másról,
Csupa derült, boldog mosolygásról.

Könnyes szemmel ki jár a mesébe?...
Virág nyílik itt minden lépésre.
Ugy látsz engem rózsá-erdők mentén,
Mikor anyánk mesél egy-egy estén!
(Zilah.)

Két cinege esete.

(Bagoly bácsi táskájából.)

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Amig melegen süttött a nap, mindig ott hínázgatott a piros rózsabokron két cinege. Gyönyörködtek a dús, illatos virágokban és el-elcsipték a rossz szándékkal közeledő bogarakat. A nemes rózsátó hálás volt ezért és boldogan ringatta ágait az aranyos napsugarban.

A kerten tul egy vadrózsa bokor nyilott és fájó szívvel nézte a cinegék vidám táncát.

— Szép madárkák, jó madárkák, gyertek ide is egy kicsit, — könyörgött a vadrózsa — fűrd-jetek virágaim illatában és védjete meg minket is a csunya hernyók és gonosz bogaraktól.

— Hogyisne, — csicseyegte az egyik cinege — majd bizony itt hagyjuk ezeket a gyönyörű nemes rózsákat a te szimpla ötszirmu virágaid kedvéért! Azt ugyan várhatod! Majd ha fagy! — És vigan billegett tovább a piros rózsá ágán. A vadrózsa elpirult a szégyentől és megaláztatástól és szerényen huzódott meg a kerítés mellett!

Csak hogy a nyár tündére egy szép napon összepakkolta virágait és pillangóit napsugaras kötényébe és ugy elrepült valamerre messze tőlünk, mintha itt sem lett volna. Utána az ősz jött, komoly szép arcával, jóságos mosolyával. De ő is hamar megunta itt nálunk. Amit a nyár meghagyott, mind felpakkolta bő hátizsákjába és egy hüvös reggelen arra ébredtünk, hogy már ő is valamerre messze jár mér földlőpő csizmájában. Téalapó is már kezdte rázogatni fehér szakállát.

Szegény piros rózsák! — Szirmaik elbarulttan szálltak ki a szélben és az árván maradt rózsátó kétségbeesetten nyujtogatta virágtalan ágait:

— Segitsetek rajtam: — Itt a tél, — megöl a fagy, — jaj nekem, — megfagyok!

Aztán jött a kertész. Aranyszínű szalmából puha ágyat vetett a rózsátónek, gyöngéden reá-hajtotta koronáját és szalmával meg földdel szépen betakarta. — No így alhatsz tavaszig, morogta magában és csikorgó csizmájával tovább ment a szállingózó hópihék között.

A vadrózsa kíváncsian nézte végig mindezt.

Ágain fényes, duzzadt piros golyók mosolyogtak a virágok helyén és fel sem vették a hideget. Játszottak a széllel, a csillogó hópihékkal és sajnálkozva kukucskáltak át a kerítésen a piros rózsátó felé.

Egy reggel gyönyörű, zuzmarás ruhába öltöztetett Téalapó minden bokrot, minden fát. A vadrózsa gyönyörködve nézett végig magán. Ilyen szép még akkor sem volt, amikor levelei harmatosan csillogtak a hajnali napfényben.

Egyszerre csak két didergő madárka szállt reá. A cinegék voltak. Sirtak, panaszkodtak Éhesek voltak, a nagy hóban már két nap óta egy morzsát sem találtak. Majd megveszi őket az Isten hidege. Az erdőben, ahol a fészük van, meghalnak éhen, itt meg nincs egy meleg szöglet, ahol meghuzódhatnak. Jaj de keserves a tél! . . .

A vadrózsa jóságosan felelt nekik: — Látjátok, ti oktondi kis madárkák! Amig nyár volt, engem kikacagtatok, — és most mi lenne veletek, ha én nem volnék. Itt vannak piros bogyóim. Kóstoljátok csak meg, milyen pompás ízűek. A jó Isten éppen azért teremtette, hogy a hozzátok hasonló kis éhenkórászok el ne pusztuljanak az éhségtől a hosszú tél alatt. Azután puha meleg szállást is adhatok nektek. Nézzétek csak, — a tövemnél milyen magasra nőtt a fű. Ezt sosem kaszálták le, mert alattam nőtt. A kerítés megvéd a széltől, hótól, itt pompás kis fészket csinálhattok magatoknak. Még a macska sem mer itt megtámadni, mert fél a töviseimtől.

A kis cinegék szégyenkezve fogadták el a vadrózsa jóságát és, mialatt a meleg fészekben szunyadtak, ez járt az eszükben: »A piros rózsá milyen nyugodtan alszik, míg mi éhségtől, hidegtől majdnem elpusztulunk. Az elmellőzött, kigunyolt vadrózsa meg milyen jöszivű hozzánk. Héj, csak még egyszer lenne illatos, virágos tavasz! Most már tudjuk, mit kell tenni.« . . .

Jó sorsodban ne légy elbizakodott, mert sosem tudhatod, kire szorulsz, ha a szerencse elfordul tőled!

(Kolozsvár.)

Akik földet esznek.

Irta: BÉLA BÁCSI.

Az élet néha elég különös dolgokat produkál. Így gyakran hallunk olyan kis gyerekekről, aki egy alkalommal megkóstolta a földet és attól kezdve — nem tudni mi okból — állandóan eszi a földet, ha nem vigyáznak rá. Bizony, ez helytelen és nem természetes dolog, óvakodni is kell tőle, mert nem tudhatni, hogy esetleg hogyan és mikor lehetnek ennek káros következményei.

Az orvostudomány megállapította, hogy a földéves a legtöbb esetben beteges szervezetre mutat. Sőt azt a régi hiedelmet is megcáfolták, hogy némely földfajtáknak gyógyító hatásuk volna, amennyiben az emésztést kedvezően befolyásolják. A föld, sem mint gyógyszer, sem mint táplálék, nem alkalmas a fogyasztásra s ennek ellenére egyes népek régebben tápláléknak használták, sőt egyes helyen használják még ma is

Az természetes dolognak látszik, hogy a földévés inkább csak a kevéssé művelt, vagy éppen teljesen műveletlen népeknél fordul elő. De történelmi feljegyzések bizonyítják, hogy a szükség kényszere más népeknél is megteremtette egyszer-máskor a földévést, ha rövidebb időre is. Az alacsony műveltségű népek — rendszeren afrikai vagy amerikai benszülött vadnépekről van szó — a földet a táplálkozásra kívül, még babonából is eszik.

A régi nagy latin birodalomnak a lakosai, a rómaiak, az agyag egy fajtáját gabonából készített itallal keverve, tápláléknak használták, pedig a rómaiak művelt népek voltak. A rómaiak földévő szokása, ugy látszik, némileg fenmaradt a késői utódoknál, az olaszoknál is, mert Olaszország egyes vidékein mai is, mint csemegét eszik a földet. A piacon földből készült, kábító hatású növényi lével összegyúrt agyagpogácsát árulnak.

Németországban a harminc éves háború (1618—1648.) idejében nagy liszt- és kenyérszegénység volt. Ebben az időben a németek országuk egyes vidékein a liszt közé pótlásul földet kevertek. Ennek «hegyi liszt» volt a neve.

Gabonalisztbe keverve kenyérsütésnél még ma is több európai vidéken fogyasztják a földet. Leginkább olyan földfajtákat használnak, amelyek sok növényi elkorhadó alkotórészt tartalmaznak. Így a skandináviai félsziget északi részén, nemkülönben Oroszország északi vidékein iszapolt agyaggal szaporítják a kenyérlisztet. Oroszország más részein finom gipszport kevernek a lisztbe, ami nálunk élelmiszerhamisítás számba megy.

Az ázsiai vad népek a köves, agyagos földet gyökerekkel keverve eszik, vagy esetleg nemesebb csemegeként, állati velővel keverve csilapítják vele nyencségüket. A kínai asszonyok szépítő szerként eszik a földes agyagot. A kínai nép felfogása szerint ugyanis a sápadt, halvány nők a szépek. S ezért a kínai nők sápasztó szerül földet esznek.

Ázsia egyik nagy szigetén, Borneo szigetén, a benszülöttek, akik leginkább bányászok, meg is mérgezik lassan magukat az állandó földévéssel. A kőszénpalának egyik fajtáját megtörik és azt eszik állandóan. A benne levő mérges anyag hosszabb fogyasztás után halállal fizet.

Vége-hossza nem lenne ez írásnak, ha felsorolnánk mindazokat az ázsiai, amerikai és afrikai benszülött népeket, amelyek vagy táplálékul, vagy csemegéül, vagy babonából, vagy vallásosságából eszik a földet.

Mint látjuk, még a művelt Európa sem tudott még megszabadulni egészen tőle. Örvendjünk neki, hogy itt nálunk nincs szokásban. Ha azonban észrevennétek, hogy kis testvéretek földet eszik, igyekezzetek megakadályozni ebben.

(Nagyvárad.)

A Cimborá előfizetési ára:

Romániában

negyedévre	— — —	65 leu
félévre	— — —	130 leu
egész évre	— — —	260 leu

Csehországban

negyedévre	— — —	15 ck.
félévre	— — —	30 ck.
egész évre	— — —	60 ck.

Magyarországban

negyedévre	—	6000 korona
félévre	—	12000 korona
egész évre	—	24000 korona

Ausztriában

negyedévre	—	28000 osztr. korona
félévre	—	56000 osztr. korona
egész évre	—	112000 osztr. korona

Jugoszláviában

negyedévre	— —	40 dinár
félévre	— —	80 dinár
egész évre	— —	160 dinár

Az előfizetési díjak a következő helyeken fizethetők be:

Romániában postautalványon a Cimborá kiadóhivatalának Satu-Mare.

Csehországban a Cimborá kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlája javára az alábbi pénzüzeteknél:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmech: Bodrogközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Illava: Illavai Hitelbank.

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Eperjesi Bankgyűlés.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimborá kiadóhivatalának a Magyar román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Románien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hirlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimborá egyedárusítója és főbizománya.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Pontrejtvény.

— Beküldte: Klein Sándor és Lajos. —

- Ott örölnék.
- Jóízű gyümölcs.
- Azzal emelik a nehéz terhet.
- Férfi név.
- Azzal varják a ruhát.
- Télen látható.
- Férfi név.
- Ahol a buza terem.
- Házi szárnyas.
- Lánynév.

E szavak első betűi egy híres magyar drámai-költemény szerzője nevét adják.

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Balás László. —

- oba
- l
- ajos
- ilus
- k
- os
- ob
- lga
- arát
- szkár
- ard
- sztal

A kezdőbetűk egy erdélyi vármegye nevét adják.

Betűrejtvény.

— Beküldte: Neumann Ernő. —

Sz 4 m

Számrejtvény.

— Beküldték: Simó testvérek. —

- 15, 6, 20, 5. Férfi név.
- 14, 12, 7, 17, 18. Felsőruha.
- 13, 10, 4, 8. A művészet ága.
- 9, 3, 2. Egy fém.
- 16, 19, 1. Téli női ruhadarab.
- 11. Mássalhangzó.
- 1—20. A cimbora egyik számában megjelent rejtvény egy része

Kockarejtvények.

— Beküldte: Arnstein Sándor. —

A	I	G	R	D
V	D	E	V	D
A	S	A	A	T
A	I	M	G	M
L	E	E	G	

— Beküldte: Hittner Juliánna. —

A középső sor felülről lefelé egy nagy magyar nevet rejti.

Férfi név

Virág

Nyomdász készíti

Nagy folyó

Város

Háziállat

Megye

A	A	A	A	A
A	Á	B	E	É
F	G	G	H	I
I	J	J	K	K
L	L	O	R	S
S	T	T	U	U
U	V	Z	Y	Y

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

A január havi rejtvények megfejtése.

1. szám. Számrejtvények: Vékony deszka kerítés, jaj de karcsu teremtés. — Madarat tolláról, embert barátjáról ismered meg.

2-ik szám. Kockarejtvény: Pető, eper, teke, öreg, Pótló rejtvény: Széchenyi István. Betűrejtvény: borviz — ásványviz. Betűrejtvények: sok százados ellenség; három a magyar tánc; egyenes.

3-ik szám. Számrejtvény: 25 + 25 + 25 + 25. Betűrejtvény: Szerencse-keresők. Névrejtvény: Amerika. Betűrejtvény: egyensúly. Pótló rejtvény: Kemény Zsigmond. Kockarejtvény: Dörmögő Dömötör. Betűrejtvény: Huszárosan. Szőrejtvény: Ady Endre. Névrejtvény: Ócsike.

4-ik szám. Betűrejtvények: Benfentes; vakok intézete. Névrejtvény: Nagyvárad. Csigarejtvény: Sokat akar a szarka, de nem bírja a farka. Számrejtvény: Ki Istenben bizik, az meg nem csalatkozik. Rejtett nevek: Mari, Jenő, Géza, Feri, Nóra. Sakkrejtvény: Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. Szélmalom rejtvény: Árva gölya áll magában. Számrejtvény: Éljen Elek nagyapó!

Megfejtették:

Gámán Ella és Zoli, Blankenberg András, Mikoss Testvérek, Kun János, Súlyom Judit, Jurincsek Magda és Annus, Földes László és Imre, Szabó Zoltán, Peihó Ervin, Stern Magda és Laci, Balás László és Olivér, Winter Olga, Weiszer Laci, Kiszely Sándor, Patzkó Edith, Simon Béla, Noé Margit, Rosenfeld Pista, Goldzieher Hédi, Kertész József, Kovács László Bardócz Ilonka, Veress Klárka, Csutak Pista, Jakabos Endre, Horváth László, Ifj. Kibédy Géza, Kolontáry János, László Miklós, Vermes Kató, Roihmann Rózi, Hittner Lili, Ambrózy Pál, Ambrózy József, Polacsek Imre, Bartók Kató, Imreh Ferenc és Sándor, Wolff Karcsi, Neumann Kató, Meskó Lóránd, Koppel Malvin, Kovács Bélus, Ábrahám Erzsike, Bartha Tibor, Bíró Rózsika, Ifj. Balogh József, Tób Tibor, Nussbacher Ninci, Genda Janika, Tirea Erzsike és Juci, Nagy Ildikó, Léber Erzi és Margit, Ádám Mária, Bede Lajos, Vogel Pista, Fejérváry Magda, Vernes Böcike, Erdő Mária, Labud Anti és Józsi, Demjén Rózi, Salamon Ottó, Fülöp Margit, Kiss Magda, Vilmos és Andor, Stoklász János, Dániel Miklós, Princz testvérek, Dóczy Ferenc, Nagy László, Nussbaum Anna, Gál Zoltán, Rácz III, Dósa László, Róna Éva, Csillag László, Csikós Margit, Szentpétery Inyó, Klein Irén és Klári, Achim András, Singer Móriltz és Margit, Latzina Bertuska, Nemes Gábor, Nagy Gyula, Péterfy Erzsike, Deésy Árpád, Mócsy Öcsike, Szébeny Péter, Stotter Sándor, Fazekas Zsigmond, Kelemen Sárika, Vencel József és László, Rosti Ince, Borbély Irénke, Kovács Erzsike, Kálmán Mária, Weisz Pusi és Magda,

Balogh Zsuzsika, Barna Béla, Heller Olga, Kirschner Mihály, Jakab Legénke, Ifj. Tóth Béla, Nemes Béla és Zoli, Hilmann Ibolyka, Fey József, László Miklós, Lázár Hanna, Viola Annuska, Guttmann József, Balogh Ágnes, Kató Emma, Mihály és Ferenc, Rudali Miklós és György, Fried Erzsébet és Ilona, Dénes Edith és Laci, Gy. Rosenberger László, Donogán László, Rosenblatt Erzsébet, Rosenblatt Margit, Tátray Barna, Künstler Teruska, Kovács Piroska, Weinberger Laci, Konsza Manci, Csontos Bagyi, Sámuel Annus, Felter Irénke, Halmi István és József, Dobos Juliska, Schwartz Pista, Kőváry Mariska és Icuca, Ifj. Varga Árpád, Csajka Zsuzsika, Förster Kató, Parádi Erzi, Gvidó Katica és Erzsike, Lónyai Bionka és Feri, Müller Mancika, Barabás Irénke, Kovács Bélus, Léb Rózi, Zoltán és László, Rosenberg Dönci, Mandel Magda, Polacsek Márton, Ernstein Pali, Dvorzsák Ferenc, Körtélyes Ernő, Stern László és György, Dávidovits János, Göttler Géza és Olga, Bene Rózsika, Schiffmann Erzsike, Patkós József, Radó Laci, Gabi és Zoli, Csonka Irénke, Berkeczy János, Farkas Mária, Benedek László, Klein Annus, Bojár Magda, Asztalos Vilma, Weinberger Laci, Láng Márta, Fekete Imre, Lebovits Irénke, Petyelán István, Kondrai Gerő, Pinka Mária, Schwartz János és László, Asztalos Judit, Farkas Ancika, Rosman Eius és Margit, Schiller Mariska és Józsi, Kovács Irma, Dávid Antal, Rosenberg Ottó, Fülöp Lajos, Berta és Károly, Friedmann Sándor, Knop Ferkó, Dolni János, Lovassy Zsuzsika, Bokor Péter, Ifj. Isa József, Freund Anna, Steuier József, László Gyula, Stern László és György, Princz Irénke, Bede testvérek, Tinner Piroska, Benkő Katinka, Rosenberg Ottó, Winkler Ernő, Rosenbaum Zselma, Vajda Gyurka, Zaharie Hédi, Boros Margit, Rosenberger László, Pujkó László, Skrabán Nusika és Jancsika, Kovács Piroska, Karsai Bözsike, Jelinek Győző, Fröhlich Jolán, Segelstein Norbert, Barcsay Mihály, Puskás István, Dvorzsák Ferenc, Guttfried Bözsi, Nemes Béla és Zoli, Bischof testvérek.

A január havi rejtvények megfejtői közt tizenhat könyvet sorsoltunk ki. Tökmag öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következő neveket húzta ki: Farkas Mária Kolozsvár, Fried Erzsébet és Ilona Aranyosgyéres, Balog Ágnes Nagyvárad, Viola Annuska Székelykeresztúr, Nussbacher Nuci Kolozsvár, Nemes Béla és Zoli Máramarossziget, Borbély Irénke Orsova, Kibédy Géza Abrudbánya, Tirea Erzsike és Juci Cluj, Halmi István és József Szilágyosomlyó, Achim András Marosvásárhely, Klein Irén és Klárka Arad, Csillag László Kézdivásárhely, Fehérváry Magda Petrozsény, Fekete Imre Nagyvárad, Ábrahám Erzsike Hátszeg.

Tátongó örvényhez, amely menekellen,
Hasonló a lélek, amely értéketlen,
Minden iránt, mi jó, minden iránt, mi szép.
Boldoggá nem lehet az ilyen semmikép.

SIR A GYERMEKE?

Miért nem
HASZNÁL

HÖFER

gyermek-
hintőport és

HÖFER

gyermekkrém?
Lloyd 2351

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bibliothek

Cluj

Rohonyi Antal

Str. Mico 2.

695

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
SZABADSÁVTO KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R. T. SAJMAH
A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FELEL.
A SZINES OMLAPOKAT ÓOSVÁR REZSŐ RAJZOLTA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj